

A TANTÁRGY ADATLAPJA

DEVIANCIA ÉS SZOCIÁLIS KONTROLL

2025-2026 tanév

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és szociális munka
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4 Szakterület	Szociális munka
1.5 Képzési szint	Licensz
1.6 Szak / Képesítés	Szociális munkás
1.7. Oktatási forma	Távoktatás

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Deviancia és szociális kontroll				Codul disciplinei		ALM 2303									
2.2. Az előadásért felelős tanár neve – a tantárgy felelőse				Dr. Müller-Fabian Andrea, docens													
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve				Dr. Müller-Fabian Andrea, docens													
2.4. Tanulmányi év		II.		2.5. Félév		3		2.6. Értékelés módja		V		2.7. Tantárgy típusa		Tartalom		DS	
														Kötelező/ opcionális		DO	

3. 3. A teljes becsült idő (oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám - nappali tagozat	3	amelyből: 3.2. előadás:	2			3.3. szeminárium	1
3.4. Félév összórászáma – távoktatás	100	amiből: 3.5. SI	44	AI = Nr. ore curs IF x nr. săptămâni	42	3.6. AT (4) + TC (10) + AA (0)	14
A tanulmányi idő elosztása (SI) és az önálló tanulás (AI)							ore
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása							42
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás							19
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása							19
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)							2
Vizsgák							2
Más tevékenységek: konzultáció							2
3.7 Egyéni munka össz-órászáma	86						
3.8 A félév össz-órászáma (kreditszám x 25h)	100						
3.9. Kreditszám	4						

4. Előfeltételek

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	A BBTE e-learning platformja
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Szeminárium terem, audió-vizuális szerkezet

6. Kompetenciák

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai kompetenciák	•Az egyéni, családi, csoportos, közösségi és társadalmi szintű szociális kockázatok csökkentése érdekében végzett azonosítás, információgyűjtés, dokumentálás, értékelés és nyilvántartás, elemzés, értékelés és célzott beavatkozások. •Tanácsadás és egyéb szakszerű beavatkozási módszerek családi vagy intézményi környezetben (kórházak, iskolák, büntetés-végrehajtási intézetek, droggözpontok, szakosított szociális intézmények stb.) a szociális munka értékeinek és alapelveinek betartásával. •A szociális ellátórendszer klienseinek nyújtott megelőző és támogató szolgáltatások és tevékenységek fejlesztése.
Transzverszális kompetenciák	•A problémás helyzetek objektív és mind elméleti, mind gyakorlati szempontból megalapozott megközelítése, a hatékony megoldás érdekében, a szociális munka értékeinek és alapelveinek betartásával. •A hatékony csapatmunka technikáinak alkalmazása transzdiszciplináris csapatban, különböző hierarchikus szinteken, szervezeten belül és szervezetek között.

6.2. A tanulás eredményei

Ismeretek	• A hallgató azonosítja a folyamatos szakmai továbbképzés lehetőségeit. • A hallgató azonosítja és alkalmazza a tudományosan hiteles forrásokból származó információkat.
Készségek	• A hallgató folyamatosan felméri továbbképzési igényét annak érdekében, hogy szakmai kompetenciáit a társadalmi környezet dinamikájához igazítsa.
Felelősségek és autonómia	• A hallgató e-learning platformokat és blended learning típusú tanulást alkalmaz személyes és szakmai fejlődése érdekében.

7. A tantárgy célkitűzései

7.1. A tantárgy általános célkitűzése	•Az előadás általános célja: a deviáns viselkedés elméleti alapjainak a tanulmányozása, elemzése és összehasonlítása; konkrét esetek elemzése, beavatkozási tervek kidolgozása.
7.2. Sajátos célkitűzések	- Az előadás célkitűzései: A deviancia és bűnözés többszempontú megközelítése (biológiai, pszichológiai, szociológiai elméletek); a

	devianciáról és bűnözésről szóló könyvészet ismertetése; a hallgatók felkészítése arra, hogy az olvasottakat a kutató szemével elemezzék; azon képességek fejlesztése, mely alapján az elméletben tanultakat hasznosítani tudják a deviáns és bűnöző személyekkel való munkában. - A szemináriumok célkitűzése: a szakirodalom, az eredeti írások megismerése és elemzése, esetelemzés, kutatási-, és beavatkozási projektek kidolgozása a deviancia szempontjából vulnerábilis populációkra nézve.
--	--

8. Tartalmak

8.1. AI, SI	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A deviáns viselkedés elméleti alapjai. A deviáns viselkedés értelmezési keretei. A deviancia fogalmi meghatározásai. A társadalmi normák. Társadalmi normalitás, szociális eltérések.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, demonstráció. Power Point prezentáció, esettanulmányok.	20% az SI-ből
A deviáns viselkedések magyarázatai – devianciaelméletek: A biológiai elméletek. Pszichológiai elméletek, Szociológiai elméletek.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, demonstráció. Power Point prezentáció, esettanulmányok.	40% az SI-ből
Társadalmi kontroll. Konformitás és engedelmesség. Informális és formális társadalmi kontroll. Deviáns viselkedésformák	Előadás, magyarázat, szemléltetés, demonstráció. Power Point prezentáció, esettanulmányok.	40% az SI-ből

Bibliografia

Adler, F., Mueller, G.O.W., Laufer, W.S.(1998): Kriminológia. Budapest: Osiris, 2000, p. 156, 169-171, 179-180, 219-222, 227-248, 268-276, 311-335 handout
Beck Aaron T., Prisoners of hate. New York : Harper-Collins Publishers, 1999., (Bibl. Pedagogie)
Durkheim, E. (1982): Az öngyilkosság. Budapest: KJK (BCU)
Giddenss, A. (1995): Szociológia. Budapest: Osiris Kiadó, 137-175 (BCU)
Gönczöl K.- Kerecsi K. /válogatta és szerk./: A deviancia szociológiája. Szöveggyűjtemény a szociális szakképzés számára Budapest, T-Twins Kiadó 1993.
Merton, R.K. (2002): Társadalomelmélet és társadalmi struktúra. Budapest: Osiris, 201-278. pg. (BCU)
HOWELL James C., Preventing & reducing juvenile delinquency. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications, 2003. (Bibl. Sociologie)
Inderbitzin, M. Bates, K.A., Gaine, R. (2016): Deviance and Social Control: A Sociological Perspective. Sage Publications,
Müller-Fabian, A. (2015) Delincvența juvenilă în România după 1989. Cluj-Napoca: ACCENT
Müller-Fabian, A. (2022): An Integrative Approach To Successful Desistance. Rom J Leg Med [30] 229-233 [2022]
DOI: 10.4323/rjlm.2022.229
Rosta, A. (2007): A deviáns viselkedés szociológiája. Loisir Kiadó
Syllabus: Deviancia és szociális kontroll

8.2. AT	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Szeminárium keretek, témák – tevékenységek és kötelezettségek illetve az értékelési feltételek ismertetése és megbeszélése. A bibliográfiai, kötelező olvasmány-rendszer bemutatása. A deviancia meghatározásának kritériumai. A devianciaelméletek tipológiája. Anómia. A deviancia magyarázó paradigmáinak osztályozása. A deviáns viselkedés kialakulása.	Csoportos megbeszélés. Véleményformálás, tapasztalatok megosztása. Esettanulmányok, esetelemzés, csoportos értékelés.	Szorgalmazzuk a hallgatók aktív részvételét.
A devianciaelméletek tipológiája. Gyermek- és fiatalok bűnözés. Felnőtt bűnözés. Női bűnözés. Bűnmegelőzési programok, projektek, feed-back	Csoportos megbeszélés. Véleményformálás, tapasztalatok megosztása. Esettanulmányok, esetelemzés, csoportos értékelés.	Szorgalmazzuk a hallgatók aktív részvételét.
Könyvészet		

Adler, F., Mueller, G.O.W., Laufer, W.S.(1998): Kriminológia. Budapest: Osiris, 2000, p. 156, 169-171, 179-180, 219-222, 227-248, 268-276, 311-335 handout
 Beck Aaron T., Prisoners of hate. New York : Harper-Collins Publishers, 1999., (Bibl. Pedagogie)
 Durkheim, E. (1982): Az öngyilkosság. Budapest: KJK (BCU)
 Giddenss, A. (1995): Szociológia. Budapest: Osiris Kiadó, 137-175 (BCU)
 Gönczöl K.- Kerezi K. /válogatta és szerk./: A deviancia szociológiája. Szöveggyűjtemény a szociális szakképzés számára Budapest, T-Twins Kiadó 1993.
 Merton, R.K. (2002): Társadalomelmélet és társadalmi struktúra. Budapest: Osiris, 201-278. pg. (BCU)
 HOWELL James C., Preventing & reducing juvenile delinquency. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications, 2003. (Bibl. Sociologie)
 Inderbitzin, M. Bates, K.A., Gainey, R. (2016): Deviance and Social Control: A Sociological Perspective. Sage Publications,
 Müller-Fabian, A. (2015) Delincvența juvenilă în România după 1989. Cluj-Napoca: ACCENT
 Müller-Fabian, A. (2022): An Integrative Approach To Successful Desistance. Rom J Leg Med [30] 229-233 [2022]
 DOI: 10.4323/rjlm.2022.229
 Rosta, A. (2007): A deviáns viselkedés szociológiája. Loisir Kiadó

8.3. TC	Az információ átadásának módszere	Megjegyzések
Ellenőrző dolgozat 1: egy választott deviáns viselkedésforma ppt.	Az ellenőrző feladat előkészítése a meghatározott kritériumok szerint, az tantárgy céljaival összhangban. BBTE eLearning platformja	A dolgozatot a MsTeamsre töltik fel
Ellenőrző dolgozat 2: egy választott deviáns viselkedésforma dolgozat.	Az ellenőrző feladat előkészítése a meghatározott kritériumok szerint, az tantárgy céljaival összhangban. BBTE eLearning platformja	A dolgozatot a MsTeamsre töltik fel

Könyvészet

Adler, F., Mueller, G.O.W., Laufer, W.S.(1998): Kriminológia. Budapest: Osiris, 2000, p. 156, 169-171, 179-180, 219-222, 227-248, 268-276, 311-335 handout
 Beck Aaron T., Prisoners of hate. New York : Harper-Collins Publishers, 1999., (Bibl. Pedagogie)
 Durkheim, E. (1982): Az öngyilkosság. Budapest: KJK (BCU)
 Giddenss, A. (1995): Szociológia. Budapest: Osiris Kiadó, 137-175 (BCU)
 Gönczöl K.- Kerezi K. /válogatta és szerk./: A deviancia szociológiája. Szöveggyűjtemény a szociális szakképzés számára Budapest, T-Twins Kiadó 1993.
 Merton, R.K. (2002): Társadalomelmélet és társadalmi struktúra. Budapest: Osiris, 201-278. pg. (BCU)
 HOWELL James C., Preventing & reducing juvenile delinquency. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications, 2003. (Bibl. Sociologie)
 Inderbitzin, M. Bates, K.A., Gainey, R. (2016): Deviance and Social Control: A Sociological Perspective. Sage Publications,
 Müller-Fabian, A. (2015) Delincvența juvenilă în România după 1989. Cluj-Napoca: ACCENT
 Rosta, A. (2007): A deviáns viselkedés szociológiája. Loisir Kiadó
 Müller-Fabian, A. (2022): An Integrative Approach To Successful Desistance. Rom J Leg Med [30] 229-233 [2022]
 DOI: 10.4323/rjlm.2022.229
 Syllabus: Deviancia és szociális kontroll

8.4. AA	Az információ átadásának módszere	Megjegyzések
-		

Bibliografie:

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy tartalmának a kidolgozásához, gyakorló szociális munkások javaslatait is figyelembe vettük, találkozót szervezve a különböző szociális intézmények képviselőivel. Ugyanakkor, a tanterv kidolgozásánál figyelembe vesszük más intézetben és más egyetemen oktató tanárok véleményét. A találkozók célja feltárni az alkalmazók igényeit és a tantárgy összehangolását más intézeteknél oktatott tantárgyakkal.

10. értékelés

Tevékenység típusa	10.1. Értékelési kritériumok	10.2. Az értékelés módszere	10.3. Arány a végső jegyen
10.4. AI, SI	6 p ismereteket ellenőrző írásbeli vizsga/teszt	Az írásbeli vizsgán kötelező az 50% elérni ahhoz, hogy a szemináriumi tevékenység figyelembe legyen véve a végső jegy számításánál.	60%
10.5. TC / AA	4 p szeminárium	A házi feladatok, projektek tartalmát a szemináriumot vezető tanár közösen egyezteti a diákokkal, és félév elején közli ezek leadásának határidejét.	40%

10.6. . A teljesítmény minimumkövetelményei

- Minimum 75% jelenlét a szemináriumokon és 50% jelenlét a kurzusokon szükséges ahhoz, hogy a hallgató részt vehessen az írásbeli vizsgán, és figyelembe legyen véve a szeminárium tevékenységre kapott pontszám.
- Az írásbeli vizsgán kötelező az 50% elérni ahhoz, hogy a szemináriumi tevékenység figyelembe legyen véve a végső jegy kiszámításánál, illetve az összes szeminárium tevékenysége el kell legyen fogadva. Amennyiben a hallgató nem tesz eleget ezeknek a követelményeknek, nem mehet át a vizsgán.
- Amennyiben a házi feladatokkal kapcsolatos követelményeket részben teljesítette a hallgató, akkor a kapott pontszám figyelembe lesz véve a következő vizsga alkalmával.
- Követni a plágiumellenes szabályzat betartását, valamint a BBTE Tudományos Tanácsának álláspontját a mesterséges intelligencia felhasználásával kapcsolatban.
- Plagizálás esetében a hallgató maradéktalanul elveszíti az illető feladat, tevékenység elvégzését megillető pontszámot.
- A vizsgán való csalás, a vizsgáról való azonnali kizárást jelenti.
- Az óváásokat a vizsgajegyek kifüggesztését követő 48 órán belül fogadom e-mailben vagy személyesen, a fogadóóra keretében.

11. ODD címkék (Objective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
							

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

								
---	---	--	--	--	--	---	---	--

Kitöltés időpontja:
01.09.2025

Előadás felelőse:
Dr. Müller-Fabian Andrea, docens

Szeminárium felelőse:
Dr. Müller-Fabian Andrea, docens

Dátum

...